

Buszunk 2025. április 27-én reggel 8 órakor indult el első úticélunkhoz, Lendvára. A másfél órás út gördülékeny volt, s mindenki nagyon várta a programokat. A vár bejárása előtt megnéztünk egy tájékoztató jellegű rövidfilmet, amelyből sok érdekességet megtudtunk a vár történetéről és a helyi szokásokról. A várban történeti, képzőművészeti és egy lepkekiállítást tekintettünk meg, valamint egy fotókiállítást. Láttunk korabeli pajzsokat, modern szobrokat, Zala György alkotásainak kicsinyített másait. Utána megnéztük a helyi színházat, amit Makovecz Imre tervezett. Formája a lendvai szőlőhegy présházait utánozza. Lendva nagyon hangulatos település, egy kisebb magyar városra hasonlít, így otthonosan éreztük magunkat. Szép időnk volt, s fagyaltoztunk egy jót.

Bánután folytattuk utunkat egy mintagazdaságban. Számos magyar állat- és növényfajt láttunk. A mintagazdaságban zajló munkafolyamatokban a helyi iskolások is részt vesznek, ezzel gyarapítják biológiai ismereteiket, s közben észrevétlenül megtanulnak gazdálkodni és termesztetni is. Épp saláta és spárga szezon volt, mindkettőt bátran megkóstoltuk. Többen most először ettünk frissen szedett, nyers spárgát.

Göntérházán meglátogattuk a haranglábat, ami a falu legrégebbi vallásos építménye, a XIX. században épült. 2019-ben újították fel, új faburkolatot kapott, a torony csúcsát pedig szélkakas díszíti.

Dobronakon meglátogattunk egy Kétnyelvű Általános Iskolát. Jól felszerelt épület fogadott bennünket. Mivel vasárnap volt, be nem mehettünk, de kívülről megtekintettük az épületet és az iskolaudvart. Aztán megálltunk a Dobronoki György-háznál. Az épületet a falu híres szülöttéről, a XVII. században élt Dobronoki György jezsuita tanárról nevezték el. Ő volt a nagyszombati egyetem első rektora. A szépen felújított ház a múltat idézi, néprajzi emlékei a falusiak életét, hagyományait mutatják be.

Bántornyán folytattuk utunkat, megnéztünk egy román kori templomot, a Szűz Mária-templomot. A templom falán az 1380-as évekből származó freskók láthatók, amik Aquila János munkái. A XIX. század közepe táján fedezték fel a vakolattal elfedett korabeli freskókat, melyek a Szent László-legendát ábrázolják. Az idegenvezető még a freskókészítés rejtelseiről is mesélt.

Egy újabb templom következett, el is neveztük a napot templomtúra napnak. Ezúttal Nagytótlakon a Szent Miklós-körtemplomot néztük meg. Megtanultuk, hogy ez egy rotunda, egy valóban kör alaprajzú templom. Már magunktól is felfedeztük rajta a román stílus jegyeit. A freskóit szintén Aquila János festette.

Kapornak volt a következő állomáshelyünk. Megnéztük a tájházat, benne a néprajzi, helytörténeti gyűjteményt. A régi mezőgazdasági eszközök felidéztek a múlt századi életmódot,

nagyszüleink, dédszüleink hétköznapijait. Elgondolkodtunk, hogy ugyanezen használati tárgyakat láthatjuk otthon is, gyökereink azonosak. Magyarságtudatunk megerősödött.

Innen Hodosra indultunk, ott volt a szállásunk az ifjúsági központban. A magyar határ közelében, érintetlen természeti környezetben praktikus mobilházakban szálltunk meg. Madárcsicsergés, tiszta, friss levegő vett körül bennünket. Keveset aludtunk az izgatottságtól.

Másnap korán keltünk, rendet raktunk, majd a bőséges reggeli elfogyasztása után Csáktornyan folytatódott a program. Megnéztük a várat, ami Csáktornya központjában, a főtér közelében, egy nagy parkban található. A vár a 13. század közepén épült. Tulajdonosai között az évszázadok alatt számos történelem órán megismert híresség szerepelt, például Lackfi István erdélyi vajda, majd a vár 1437 után a Cilleieké lett, később pedig Hunyadi Mátyás a kincstárnokának, Ernuszt János budai nagykereskedőnek adományozta, aki megkapta a horvát bán címet is. Aztán 1546-ban a szigetvári hős, Zrínyi Miklós tulajdona lett. A Zrínyiek uralma alatt a város és a vár is sokat fejlődött. A várat átépítették, sokszög alakú lett, és ún. olaszbástyákkal erősítették meg. A reneszánsz várpalotában a Zrínyiek királyi pompában éltek. Itt írta a költő Zrínyi Miklós dédapja tiszteletére a Szigeti veszedelem című eposzát, és itt is hunyt el 1664. november 18-án. A fennmaradt emlékek alapján egy vadkanvadászat közben halálos sebet kapott. A vár lenyűgöző volt. Megtekintettük a fegyverkiállítást, korabeli iratokat nézegettünk. Nemzeti identitástudatunk egyre jobban erősödött. Belegondoltunk abba, hogy Trianon előtt ez a sok látnivaló mind Magyarországé volt.

Varasdon folytattuk utunkat. Itt is megnéztük a várat, s kihasználva a szép időt a várárookban játszottunk, megmásztuk a sáncot is. Kicsit időztünk a városban, majd elindultunk horvátországi szálláshelyünkre: Kraljevicába, az Uvala Scott Hotelbe. A szállás tiszta volt, a háromágyas, kényelmes szobák klímával felszereltek. A svédasztalos vacsora bőséges, ízletes volt, mindenki talált kedvére valót. Vacsora után sétáltunk a parton, kacsázással, beszélgetéssel töltöttük az időt. 10-kor volt a takarodó. Ennyi program után hamar elaludtunk.

Másnap reggel svédasztalos reggeli várt bennünket, széles választékkal. Aztán várkastélyokat néztünk. Krk városában megnéztünk egy frangepán várat, majd Bakarban szintén egy frangepán várban sétáltunk. Csodás panoráma nyílt az öbölre. Lenyűgöző volt a panoráma, a távolban elővillant a tenger kékje. A délutánunkat természetmegfigyeléssel töltöttük, a hazai és az ottani növényeket hasonlítottuk össze, az éghajlat különbségeiről beszélgettünk. Aztán visszamentünk Kraljevicára, sétáltunk a szálláshely környékén, megvacsoráztunk, majd a parton üldögélve, lábunkat a hűs vízbe lógatva beszélgettünk társainkkal.

Másnap Rijekába mentünk, megnéztük a hullámtörő gátat, amit Mária Terézia utasítására építettek. Ellátogattunk gróf Batthyány Lajos nyaralójához is, ami valójában egy hatalmas villa volt. Ma tengerészeti kiállításnak ad otthont. A következő állomásunk Trsat volt. Ellátogattunk a Mária

búcsújáró templomba, a trsati várba, amit szintén a frangepánok építettek a XIII. században. Aztán Abbázia következett. Hangulatos sétánya és panorámája mindenkit elbűvölt. Megcsodáltuk a villákat, parkokat, a Kaverner-öböl festői szépségét. Élveztük a napsütést, gyönyörködtünk a tájban. A sok turista között magyar diákok csoportjával is találkoztunk.

Ismét bőséges vacsora várt ránk, majd szusszantunk egy keveset és lementünk a partra lazítani. Tanári engedéllyel térdig bemerészkedtünk a még hideg vízbe. Este 9 után már a másnapi hazautazásra készülődtünk, elkezdődött a bőröndök bepakolása.

Az utolsó nap is gazdag választékú reggelivel indult, majd a szobák kiürítésével, ellenőrzésével folytatódott. Aztán bepakoltunk a buszba és indultunk Zágrábba. Sétáltunk az óvárosban, megnéztük a Kaptol dombon a Szent István-székesegyházat, amelyet Szent László királyunk alapított. Továbbhaladtunk a zöldség- és virágpiac helyszínén keresztül a Jellasics térre, ahol megemlékeztünk az 1848-49-es szabadságharcról. A piac sajnos nem üzemelt a május 1-jei ünnepnap miatt, így az anyák napi virágvásárlási tervünk meghiúsult. Közben feldördült a déli ágyúszó, hatalmas robaja még úgy is megijesztett bennünket, hogy számítottunk rá.

Bő két óra buszozás után épségben hazaértünk az iskolához, ahol szüleink nagy örömmel vártak bennünket. Megtapsoltuk a sofőrt és az idegenvezetőt, így köszöntük meg az utazást. Számtalan élménnyel gazdagodtunk.

Az öt nap alatt megerősödött magyarságtudatunk. Érdekes volt megtapasztalni, hogy a megváltozott országhatárok ellenére nagyon sokan őrzik a magyar nyelvet, s ápolják a kultúrát mind Szlovéniában, mind Horvátországban. Reméljük, az elkövetkezendő generációk, akik szintén részesülnek a Határtalanul programban, ugyanennyire élvezni fogják az utazást, s ők is ennyi felejthetetlen élményben részesülnek.

Ez úton köszönjük tanárainknak is a szervezést és a kirándulást.

Keszthely, 2025. május 5.